No. 1791 | **1853**

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 12 MAART.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 11 Maart.

In de zitting van gisteren heeft de Tweede Kamer de beraadslaging over het ontwerp tot regeling der strafwetgevende magt van de waterschapsbesturen voortgezet en ten einde gebragt. Eenige bekwame sprekers, als de heeren Groen van Prinsterer, Jongstra, van der Linden en van Doorn, hebben daarbij het woord gevoerd zonder iets nieuws te zeggen. De diskussie was, gelijk de minister van Binnenlandsche Zaken te kennen gaf, letterlijk uitgeput door hetgeen vroeger reeds over en weer was aangevoerd. De heer Groen van Prinsterer bestreed art. 7 van het ontwerp, op grond dat het hem geen waarborg gaf tegen willekeur. Weet de spreker een ander middel aan de hand te geven, waarbij het belang van den Staat is verzekerd, zonder dat de mogelijkheid van misbruik ontstaat? Wij gelooven 't niet. Het is door geen der bestrijders beproefd; de minister heeft te regt opgemerkt: gij bestrijdt mijn systeem; maar wat moet daarvoor in de plaats komen? Niemand heeft, voor zoover ons bekend is, daarop geantwoord. Een tweede bezwaar van den heer Groen betreft het proportionneel dragen in de kosten voor den aanleg van een werk, zelfs als dat werk wordt aangelegd door en ten behoeve van het rijk, zooals de zeeweeringen, in weerwil dat sommige waterschappen, in wier nabijheid gelegen, daarbij geen belang hebben. Het betoog van den heer Groen gaat te ver. Hoe is het mogelijk, dat een waterschap geen belang heeft bij eene zeewering, in welker nabijheid zij ligt? Maar daarbij heeft de minister nog gezegd, dat de algemeene wet zal kunnen voorzien in de verdediging onzer zeekusten, waarbij het bezwaar van den spreker opzettelijk zal kunnen worden geregeld.

De heer Jongstra integendeel keurt de twee laatste afdeelingen van het ontwerp goed, die hij breedvoerig verdedigt, maar bestrijdt de eerste afdeeling, die reeds is aangenomen, en waarop hij terugkomt, dewijl hij verhinderd is geweest de vorige zittingen bij te wonen.

De heer van Doorn acht zich bezwaard, omdat het in sommige gevallen moeijelijk is uit te maken, wie eigenlijk met de kosten van eenig werk moet worden belast. Hij heeft geen waarborg, dat de Gedep. Staten in hunne beschikking met kennis van zaken zullen handelen; en acht de woorden van het art: »de noodzakelijke werken, waartoe het waterschap krachtens zijn »inrigting is verpligt," veel te rekbaar. Dat was ook de meening van den heer Groen. Omtrent het eerste merkt de minister aan, dat het te veel bewijst, dewijl op denzelfden grond aan Ged. Staten zouden moeten worden onttrokken al de werkzaamheden die de Grondwet, de wetten, en zelfs verscheidene Provinciale Staten uit vrije beweging aan de Ged. Staten hebben toevertrouwd. Wat het tweede bezwaar betreft, de minister is van meening dat men aan de bewoordingen van het artikel geene te uitgebreide beteekenis zal kunnen geven.

Ook de heer van der Linden bestrijdt het ontwerp, [illegible] aanbrengen; omdat het handhaaft het bestaan van vele oude bepalingen en regelen, die ongelijk werken. Eerst als de algemeene wet dáár zal zijn, zal deze voordragt goede rezultaten kunnen voortbrengen. De andere door hem aangevoerde bezwaren komen overeen met die door den heer Groen ontwikkeld. Wij hebben die derhalve niet te bespreken. En wat de boven medegedeelde opmerking betreft, zij schijnt ons toe meer te pleiten voor de spoedige indiening van de algemeene wet op de waterschappen, dan tegen de voordragt die in diskussie was.

De minister van Binnenl. Zaken heeft de wet op nieuw breedvoerig verdedigd. Wij achten het onnoodig daaromtrent in bijzonderheden te treden, na al hetgeen door ons reeds vroeger en heden daarvan is gezegd.

Na eene drukke woordenwisseling tusschen verscheidene bestrijders en den minister, is de Kamer eindelijk tot stemming overgegaan, en heeft zij de nog overblijvende artikelen en eindelijk de geheele wet met groote meerderheid goedgestemd.

De heer Dr. Wap geeft in het jongste Nommer van zijn blad een naschrift, onder den titel: *Eene soort van »inquisitie" in Nederland beproefd*, welk naschrift wordt gezegd te zijn overgenomen uit de *Utrechtsche Provinciale en Stads-Courant* van 23 Febr. 1853, ons niet bekend. Daarin wordt geantwoord op eene vraag in den *Tijd* van 14 Febr. jl. gedaan, omtrent eene uitdrukking door gemelden heer redakteur gebezigd. Hij schrijft, dat hij wachten zal wat de bevoegde kerkelijke autoriteit zal goedvinden hem af te vragen. Dat wil in goed Hollandsch zeggen: ik zal niet antwoorden, want gij hebt geen regt om mij te vragen; gij beproeft eene soort van *inquisitie* in Nederland. Het schijnt alzoo, dat een onderzoek naar beginselen, hier *inquisitie* genaamd, niet aangenaam is. Het spijt ons. Intusschen de heer Wap heeft evenwel niet nagelaten ons de verklaring te geven, die wij van hem verlangden. In de eerste plaats toont hij zich bereid om te antwoorden aan de geestelijke overheid, zoo zij 't noodig vindt hem dienaangaande te vragen. Dit alleen zou reeds voldoende zijn geweest, om bij ons alle verdenking weg te nemen. Maar daarenboven voegt hij er nog bij, dat de woorden, waarop onze aandacht was gevallen, niet zijn van den redakteur van *Astrea*, maar van den hoogleeraar Bosscha. *Astrea* had namelijk vergeten te doen blijken, dat de gebezigde woorden slechts eene aanhaling waren. Wij kunnen 't niet anders dan prijzen, dat de heer Wap, gelijk wij 't van hem verwacht hadden, zich zoo rond verklaart.

Wij willen 't daarom *Astrea* niet kwalijk nemen, dat zij daarbij [illegible] beleefdheid in acht neemt. Onze aanmerking wordt genoemd »een *naamlooze* aanval van *Courantschrijvers*," waarop men laag neerziet, als men het voorregt heeft gehad van uit de naamlooze *Courantschrijvers* tot de hoogte van *Astrea* op te klimmen. Intusschen daar is nog meer dat *Astrea* in de hoogte tilt, om ons met zekere soort van minachting te bejegenen. Wij nemen »het voorkomen aan" als of wij »het orgaan waren van de Katholieke Kerk in Nederland." Indien het geoorloofd ware, dat anonieme Courantschrijvers tot een niet anoniem verzamelaar van *Astrea* het woord rigtten; dan zouden wij zeggen: »heer *Astrea*, gij zijt onbillijk. Als gij u verwaardigdet den *Tijd* te lezen, dan zoudt ge weten, dat wij herhaaldelijk hebben verklaard, niet te zijn het orgaan der Katholieke Kerk, noch der Katholieken; maar dat wij, anonieme Courantschrijvers, strijd voeren voor eigen verantwoordelijkheid en niemand vertegenwoordigen. Het is niet mogelijk duidelijker te spreken. En zoo gij ons desniettegenstaande beschuldigt; dan moet het zijn of omdat gij ons niet leest, of omdat uw geheugen kort wordt." Inderdaad, men schijnt in de *Astrea* al zeer *kort van geheugen* zijn.

Maar daar is nog eene derde grief tegen ons; en deze is als de ergste van alle voor het slot bewaard. De *Tijd* wordt in koffijhuizen en herbergen gelezen; en is het niet onverantwoordelijk, dat hij [illegible] »terrein der diskussie [illegible] herbergen? Ziedaar dan den *Tijd* op de *index* geplaatst der koffijhuizen en herbergen op het gezag van *Astrea*. 't Is ongelukkig. Wij behoeven nu niet te vragen wat de Bisschoppen daarvan zullen zeggen; noch ook wat de Paus daaromtrent zal meenen. *Astrea* heeft het woord voor allen opgenomen; *Astrea* heeft beslist; *causa finita est*. Er blijft ons slechts overig in het stof onzer geringheid en boosheid, *Astrea* te bidden, dat hij 't ons vergeve zoo sommige lieden, ten spot van zijn verbod, het blijven bestaan om den *Tijd* in koffijhuizen en herbergen te lezen. Namen zij daar *Astrea* in de handen; dat zou niet slechts te dulden, maar zelfs wenschelijk zijn. Maar den *Tijd* in koffijhuizen en herbergen te vinden; dat is met der daad ergerlijk en verdient protest. Wij zijn bereid ons daaraan te onderwerpen, indien *Astrea* ons gelieft kenbaar te maken, welk middel door haar is gebezigd, om niet in koffijhuizen en herbergen te worden gelezen.

Een karakteristiek en bemoedigend verschijnsel van onzen tijd is de snelle en overal waar te nemen vermenigvuldiging van goede boeken, welker auteurs, na zich lang en ernstig ten strijde voorbereid te hebben, het met kordaatheid, op elk gebied van menschelijk weten en kennen, voor de drie honderd jaren lang miskende en vertrapte waarheid opnemen, opdat hare regten tegenover de te lang zegevierende dwaling gehandhaafd worden. Wie met eenige aandacht de uitingen van het leven des geestes in Frankrijk en in Duitschland, zoowel als in Italië en Engeland volgt, moet door dit verschijnsel zich dikwijls hebben getroffen gevoeld, en in welke rigting hij ook gewoon zij zich te bewegen, het kan niet anders of het moet hem overvloedige stof tot nadenken gegeven hebben. Dat toch zal niet door hem, bij 't waarnemen van dit verschijnsel, ontkend kunnen worden, dat het getal der verdedigers van de katholieke waarheid ook op wetenschappelijk terrein aanmerkelijk in de laatste jaren, en bijna in alle landen der wereld, is toegenomen, en dat hunne geschriften onvermijdelijk ten krachtigste moeten bijdragen tot de hernieuwing van den, onder den invloed der laatste drie eeuwen geheel ontchristelijkten, publieken geest.

Onder de laatst uitgekomen geschriften, die daartoe in ruime mate, naar 't ons toeschijnt, zullen medewerken, behoort het jongste werk van den graaf Franz de Champagny: *Des Césars* — een werk, daarom vooral door ons op hoogen prijs geschat, wijl daarin op de allervoortreffelijkste wijze in 't licht wordt gesteld, de goddelijkheid der Katholieke Kerk, blijkbaar uit hare vestiging te midden der toenmalige maatschappij. Wij kunnen ons het genoegen niet ontzeggen, onze lezers eene enkele plaats, tot dit onderwerp betrekkelijk, uit het werk van den heer de Champagny mede te deelen. Het zal hun mogelijk eene aanleiding zijn om het geheel te lezen, waarvan wij hun het aangenaamst genot voorspellen durven, ook om hetgeen de edele auteur der *Césars* zegt van de volkomene overeenstemming tusschen de eerste Christenkerk en de Kerk, welke wij het geluk hebben als onze moeder te mogen vereeren.

Bij wijze van proeve derhalve het volgende uit het werk des graven de Champagny:

»Een feit, een onwederlegbaar feit staat dus vast, namelijk dat eene leer, aan welke ten tijde van Augustus niemand geloofde, veertig jaar later ten tijde van Nero, leerlingen bij duizenden telde; vier honderd jaar later beheerschte zij de geheele wereld.

»Ik zou nederig durven vragen wat toch in dien korten tusschentijd van veertig jaren heeft plaats gehad? — Wanneer is die leer ontstaan? Op welke plaats? In welk brein? Met welke bestanddeelen, door de overlevering bijeen gezameld of door de wetenschap? Of zoo zij zonder vreemde bestanddeelen in het aanzijn kwam, door de magt van welk genie?

»Hoe kon deze leer, die [illegible] zeggen in den gewonen [illegible] van het menschelijk denkvermogen [illegible] een onbekend land, bij onwetende lieden, zonder land- en volkenkennis en zonder letterkunde, ontstond — hoe kon zij dadelijk een pozitief, bepaald, algemeen, volledig karakter hebben, en in één woord gezegd een meer filozofiesch karakter dan eenige filozofie? Hoe kon deze leer, zoo slecht voorbereid door alle strevingen der voorgaande tijdperken, desniettemin toegang vinden in alle steden? Hoe kon die leer, zoozeer in strijd met alle denkbeelden, met alle belangen, met alle hartstogten der eeuw, in zoo weinige jaren zooveel leerlingen aanwerven? En die menschen, eenvoudig genoeg om die leer te gelooven, stoutmoedig genoeg om zich met hare verspreiding te belasten, dwaas genoeg om dit te doen zonder aarzelen, zonder voorbehoud, zonder vrees, zonder vooruitzigt van daarin te slagen; — welke waren toch hunne kracht, hunne hoop, hun doel bij deze »predikingswoede, den Jood tot ergernis, den Heiden eene dwaasheid"; — bij het onderwijs in deze »verborgen wijsheid, welke aan geen der vorsten van deze wereld was geopenbaard?"

»De menschelijke uitlegging van dit feit is, om mij van eene uitdrukking te bedienen, die de twijfelzuchtige geest onzer eeuw heeft aangenomen — een [illegible] verrigten werk. Wel is waar, men heeft [illegible]

de naauwgezetste kritiek den oorsprong van het christelijk geloof bediskussieerd, zoo als de Christenen dien verhalen. Maar zij die de moeite genomen hebben om met zoo veel zorg de zoogenaamde moeijelijkheden dier geschiedenis te doen uitkomen, moesten wel op hunne beurt die geschiedenis leveren zoo als *zij* die begrijpen. Zij moesten ons eens het geheim verklaren van de geboorte en den vooruitgang van het Christendom, die twee zoo weinig verklaarde feiten; na onze dwaling te hebben vernietigd, zou het tijd zijn dat zij ons het geheim openbaarden van wat *zij* voor waarheid houden. Het wordt tijd dat onze eeuw, met hare filozofie en hare verlichting, zich uit de verlegenheid redde, beter dan de Gibbons en zoo veel anderen, die het Christendom reeds in zijnen eersten wasdom of geheel volwassen en groot beschouwen, zonder een enkel woord te spreken van zijne geboorte; zij veronderstellen dat het geboren is, zonder dat zij zeggen hoe. Dat groote tijdperk in de geschiedenis der menschheid, is dunkt mij wel waardig dat men er den oorsprong van kenne en erkenne.

»Het zou zelfs voegzaam zijn dat men zich niet meer bediende van de versletene gelijkenis van verdichtsel en symbool, eene onbestemde geschiedenis, waardoor men de positieve geschiedenis meent te kunnen ontduiken, gelijk men door middel van woorden daden meent te kunnen aanvullen. Zijn 40 jaren dus genoeg om de historie in een volksverhaal, de volkslegende in poëzie, de poëzie in eene positieve en ernstige leer te veranderen? En indien eene zoo spoedige vervorming ooit onmogelijk was, was het dan niet ten tijde van Claudius en Nero, het minst populair-dichterlijk van alle tijdstippen? En toch beroemen zich de mannen dezer eeuw zelven, dat het geheel pozitieve denkbeeld niet meer poëtisch is, dat de poëzie niet meer doordringt tot de verstanden in dezen tijd, gelijk in de oude dagen. Eene allegorie zou een dogma geworden zijn, eene gemeene fabel zou het geloof zijn geworden van ernstige lieden, in zulk eene eeuw, en dit in veertig jaren!"

Het is te Parijs de gewoonte om gedurende de Vaste konferentiën te houden, in de kerk van *Notre-Dame*. Dit jaar is de eerw. pater Felix, van de orde der Jezuiten, opgetreden, en boeit de zaamgevloeide menigte door de verhevenheid zijner denkbeelden en het onmiddellijk op het leven toepasselijke zijner redevoeringen.

De konferentie van Zondag 27 Februarij heeft bovenal de belangstelling gaande gehouden. Zij handelde over den oorsprong van het kwaad in de wereld. Zonder te treden in het leerstuk der erfzonde, als de allereerste en eigenlijke grond van het kwaad, ging de spreker meer bepaald na van waar het kwaad komt, en waar het zijn hoofdzetel heeft opgeslagen in deze wereld. Werd het kwaad geboren uit de maatschappij en hare instellingen, of heeft het zijn oorsprong in het hart des menschen en in zijne driften? Met groote scherpzinnigheid heeft de redenaar deze beide voorstellingen ontleed. Hij heeft aangetoond dat de eerste opvatting de oorzaak was van al de rampen die de wereld overdekten, de bron van wrevel en ontevredenheid waaraan het menschdom in deze dagen ten prooi was en waardoor het verleid werd tot zoo vele misdrijven. Hij heeft er op gewezen, hoe Kaïn een doodslag plegende op zijn broeder Abel, de eerste was die de oorzaak van het kwaad zocht buiten zich zelven, en aan het geweld zijner driften een uittogt wilde geven, terwijl hij de opbruisching van zijn naijver in plaats van haar neder te slaan, sterker aanzettede. In het tweede deel zijner rede heeft de eerw. pater den mensch geschilderd in al de waarheid en de verhevenheid zijner bovennatuurlijke bestemming, maar strijdende tegen zijn eigen hart, en de zegepraal over zijn bedorven natuur niet behalende, zoo hij de moeiten en de angsten des levens niet aanneemt als eene verzoening. Alleen op voorwaarde dat hij zich verheft tot de hoogte des offers wordt de maatschappij bevestigd en van vrede doorstroomd.

De goddelooze beweering, die reeds in den beginne de wereld van bloed heeft doen druipen, en die zich heden ten dage weder vernieuwt, de beweering namelijk, dat alles wat uit het menschelijk hart opwelt, goed is, dat bijgevolg alle de begeerten des harten moeten voldaan worden, en dat de oorzaak van al het lijden en verdriet uit de buitenwereld komt — is door den redenaar wederlegd. Hij heeft doen zien hoe in den jongsten tijd het bloed ook vergoten is, in naam der tegenovergestelde leer, ten offer gebragt en uitgestort voor den vrede. Hij heeft zijn gehoor ook voor den geest terug geroepen, den marteldood van den Aartsbisschop van Parijs, Mgr. Denis Affre, in den vreesselijken storm, die Frankrijk schokte, een wreeden dood stervende, maar meester van zich zelven en volkomen gerust zijn bloed gevende voor de kudde.

De konferencies van Notre-Dame zijn eene instelling van Mgr. de Quélen en bestaan sedert 1834. De Aartsbisschop getroffen over het lot der jeugd, die zich te Parijs verzamelt om de scholen te bezoeken, en die maar al te dikwijls de voor deze wereld benoodigde en haar nuttige kennis opdoet ten koste der eenige, noodige wetenschap en het bederf harer zedelijkheid, begreep dat er geen beter middel was om dit kwaad te stuiten, dan in de hoofdkerk een onderrigt te geven, 'twelk door kracht van christelijke denkbeelden en door schoonheid van vormen geschikt zou wezen, niet alleen om den geest te boeijen, maar ook om het hart te treffen. En dit onderrigt, 'twelk eigenlijk noch predikatie noch meditatie is, maar de eigenschappen van beide in een meer vrijen vorm in zich vereenigt, noemt men konferentie.

Onlangs is door het orgaan der ultra-orthodoxen met bijvoeging van menige hatelijke opmerking het verhaal verspreid geworden, dat de plaatselijke schoolkommissie der stad Zaandam, in een jonge-jufvrouwen-school het lezen van den Bijbel had verboden, met bedreiging van straf, indien men het gebod overtrad. Thans leest men in de dagbladen eene verklaring door den prezident van gezegde schoolkommissie onderteekend, waarbij zeer nadrukkelijk wordt te kennen gegeven, dat er van zoodanig verbod, noch van de strafbedreiging ooit eenige sprake is geweest en dat het schooltoeverzigt bestaat uit zeven leden, waarvan zes Protestanten zijn en slechts een Roomsch Katholiek is. Het blijkt dus dat ook dit verhaaltje wederom geheel bezijden de waarheid is, maar tegelijk ziet men er uit, dat, de *Nederlander*, waar het aankomt op de mededeeling van feiten, die door hem tegen het schoolwezen en tegen de Roomsch-Katholieken worden aangegrepen, volstrekt niet te vertrouwen is.

Uit een partikuliere korrespondentie uit Rome dd. 28 Februarij, wordt ons medegedeeld, dat de toestand van den Zeer Eerw. P. Roothaan op dat tijdstip beter was, dan de vorige tijdingen deden verwachten. Men koesterde zelfs de hoop Z. Ew. te behouden, en deze hoop vermeerderde sedert drie dagen.

Het 25 koncert der maatschappij *Caecilia*, gisteren avond in den schouwburg alhier gegeven, heeft opgebragt de som van *f* 1430,30.

Van wege gedeputeerde staten van Noord-Holland zijn aan de gemeentebesturen medegedeeld de navolgende zinsneden uit eene cirkulaire van den minister van binnenlandsche zaken van 5 Jan. ll. en is hunne aandacht daarop gevestigd:

»Van meer dan eene zijde ben ik onderhouden over de gevolgen, die voor den geregelden gang van het armwezen kunnen voortvloeijen uit de invoering van het door de synode der Nederlandsche hervormde kerk vastgestelde reglement op de diakonie-administratie.

»Ik had reeds vroeger gelet op den strijd tusschen dat reglement en de in werking zijnde wetten. Ik ben daarover in briefwisseling getreden met het departement voor de zaken der Hervormde eeredienst, enz.

»Dit heeft de aandacht der synodale kommissie daarop gevestigd, en haar doen opmerken, dat het is te voorzien dat, werd het reglement ingevoerd, daaruit te betreuren botsingen kunnen ontstaan.

»Ik meen u, mijne heeren, onder mededeeling hiervan, te kennen te moeten geven, dat, naar mijn oordeel het administratief gezag, zoo lang de wet van 28 Nov. 1818 (*Staatsblad n°.* 40) bestaat, die volgens zijn begrip moet toepassen en dat dus in dat stelsel moet worden voortgegaan, ondanks de invoering van het synodaal reglement."

Omtrent de telegrafie hier te lande, lezen wij in het verslag van den minister van Binnenlandsche Zaken het volgende:

Na de wetten van 7 Maart 1852 is in den loop van dat jaar de elektro-magnetische telegraaf tot stand gebragt tusschen de Belgische grens bij Groot-Zundert en de kantoren te Breda, Dordrecht, Rotterdam, 's Gravenhage, Haarlem, Amsterdam, Utrecht en Arnhem, van waar de Pruissische grens bij Elten is bereikt. De lijn bestaat tot nog toe uit een enkelen draad, uitgenomen het gedeelte tusschen Dordrecht en Rotterdam, waar onlangs een tweede draad gespannen is. Voor de kantoren te Dordrecht en Rotterdam zijn gebouwen door de gemeentebesturen beschikbaar gesteld en gereed gemaakt; de overige kantoren zijn geheel op rijkskosten ingerigt.

De lijnen worden gevormd door gegalvaniseerd ijzerdraad, met porseleinen isolatoren aan palen vastgemaakt. Alleen tusschen Rotterdam en Amsterdam, waar een der draden van de spoorwegmaatschappij werd overgenomen, is die draad niet gegalvaniseerd. Door de rivieren wordt de verbinding gevormd door vier koperdraden, in gutta percha gehuld, en besloten in een kabel van gegalvaniseerd ijzerdraad. Ook de doorgangen der kleinere wateren zijn naar hetzelfde stelsel ingerigt. In de steden ligt het koperdraad in gutta percha gehuld, en besloten in ijzeren buizen.

Men bedient zich van den schrijftelegraaf van Morse, met den overbrenger en wisselaam, door welken de tusschenliggende kantoren, bij het seinen tusschen de uiterste, kunnen worden uitgesloten.

Op 1 Dec. a.p. is de dienst geopend tusschen de kantoren te Amsterdam, 's Gravenhage en Rotterdam, in verbinding met Belgie, Frankrijk, Engeland, Duitschland en Italie. De kantoren te Dordrecht en Breda zijn mede gedurende eenige dagen geopend geweest, doch moesten, bij gebrek aan geoefende beambten, voorloopig weder worden gesloten. De dienst tusschen Amsterdam en Duisburg, of de dadelijke verbinding met het telegrafennet der Duitsch-Oostenrijksche vereeniging, is op 1 Februarij jl. geopend. Tevens is het kantoor te Dordrecht op nieuw in werking gebragt.

Z. M. heeft onder dagteekening van den 2den dezer een belangrijk besluit genomen. Het betreft de huwelijken der officieren van de landmagt. Ten gevolge der wet van 20 Dec. des vorigen jaars, waarbij maatregelen zijn voorgeschreven tot aflossing of renteverminderingvan nationale schuld, moest men onvermijdelijk aan zoodanige officieren, die van een inkomen op het Grootboek der 4 pCts. Werkelijke Schuld hadden doen blijken, vrijheid geven om daaromtrent na rade te handelen, vooral uit aanmerking dat na korter of langer tijdsverloop, de staat van 's Rijks geldmiddelen zulks toelatende, eene nieuwe rentevermindering kan worden te gemoet gezien. Gaf men echter te dezen opzigte eenige vergunning aan hen, die het van hen gevorderde in 4 pCts. gepresteerd hebben, dan was het billijk dat men eenparig handelde met opzigt tot hen, die hun inkomen in de 2½ of 3 pCts. of vaste goederen hebben aangewezen. Ten gevolge hiervan heeft Z. M. nu bepaald, dat alle officieren met den rang van *kapitein* bekleed, opheffing van het verband zullen kunnen vragen, wanneer zij zullen aantoonen, dat hunne weduwen eventueel aanspraak op pensioen uit het militaire weduwen- en weezenfonds voor de officieren van de landmagt zullen hebben. Aan geen hoofd-officier en aan geen kapitein zal voortaan vergunning om te huwen verleend worden, dan die van zijne deelneming in het gezegd weduwenfonds voor zijne aanstaande echtgenoot zal hebben doen blijken. De officieren beneden den rang van kapitein zullen bij vervolg slechts een inkomen van *f* 400 doch uitsluitend, wat de grootboeken betreft, op dat der 2½ pCts. moeten bewijzen, met deelneming tevens in het weduwenfonds. Bij hunne bevordering tot kapitein erlangen zij opheffing op den voormelden voet, terwijl zij, die thans in 4 pCts. een inkomen van *f* 600 bewezen hebben, mede de opheffing van het verband zullen kunnen vragen, doch tegen prestastie van een inkomen van *f* 400 op het grootboek der 2½ pCts.

Z. M. heeft aan W. J. R. H. Haerten, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als kapt. bij de dienstd. schutterij te Amsterdam; en bij die schutterij benoemd: tot kapt.: Mr. J. R. Corver Hooft en A. J. Everts; tot 1ste luits.: C. M. Dreux, Mr. T. J. van Outeren en J. P. de la Fontaine Schluiter; tot 2de luits.: J. C. L. Druyvesteyn, Mr. D. F. van Leeuwen; P. L. A. Goudswaard, Mr. B. D. Weyland, Mr. A. Rendorp, A. H. D. van Gheel Gildemeester, Mr. D. J. Ct van Lennep, A. A. M. van Waijenburg, W. J. C. A. v. Hasselt, H. de Neufville, J. P. van Rossum, Mr. P. Huidekoper, Mr. J. Wertheim, J. C. Winsu, H. Wilkens, W. C. Bonebakker, A. A. Bienfait en P. Rahusen.

SCHEVENINGEN, 10 Maart. Heden morgen ten zeven ure is op een klein uur afstands van Scheveningen op het strand van de gemeente Wassenaar gestrand de Fransche goelet brik *Prudent*, kapt. Peneau, geladen met boekweit en bestemd naar Rotterdam. Het schip kwam van Nantes en hoort aldaar ook thuis. Het mistige weder heeft het vaartuig op strand gebragt. Eene zeilboot van den heer de Jager en daarna de reddingsboot van de Noord- en Zuid-Hollandsche reddingsbootmaatschappij waren spoedig aan boord. De equipage bestaande, naar men wil, uit 6 koppen is aan boord gebleven en doet pogingen om aftekomen, waarin zij welligt zal slagen. Ofschoon de plaats waar de stranding is geschied, niet tot het grondgebied van de gemeente 's Gravenhage behoort, waren de heeren kommissaris van policie F. J. Behr en de rijks-ambtenaren der belastingen te Scheveningen gestationeerd, reeds dadelijk op de plaats tegenwoordig.

Begunstigd door de meerdere windstilte en behulp van de zeelieden, behoorende tot de genoemde zeevisschersboot en tot de reddingsboot, is 't het vaartuig dezen middag ten half drie ure mogen gelukken de kust te kunnen verlaten. Niemand herinnert zich dat zulks ooit alhier gebeurd is.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Donderdag, 10 Maart.

In deze zitting zijn de beraadslagingen voortgezet over het wets-ontwerp tot regeling der strafwetgevende magt der waterschapsbesturen.

Het opschrift van paragraaf twee van het ontwerp, luidende: „Van de middelen tot voorziening in het verzuim of de weigering van besturen om werken uit te voeren" is door den minister van Binnenlandsche Zaken, in den aanvang der zitting, aldus veranderd: „Van de middelen tot voorziening bij verzuim of weigering van besturen om werken uit te voeren, of bij gebreke van beheer."

Over die afdeeling en het eerste daartoe behoorende artikel 7 hebben langdurige beraadslagingen plaats gehad.

Art. 7 is met 41 tegen 20 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: van Doorn, Baud, Schooneveld, Groen van Prinsterer, Mackay, Borreel van Hooglanden, van Hall, Leemans, Stolte, Luijben, van der Linden, van Heiden Reinestein, Gevers van Endegeest, Rochussen, Wintgens, de Monchy, Bagelen, van Walchren, van Lynden en Schiffer.

Na goedkeuring der overige tot dit wets-ontwerp behoorende artikelen en na eene verandering van N°. 2 van den konside-

rans is het geheele voorstel in stemming gebragt en daarbij met 40 tegen 21 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd dezelfde heeren die tegen art. 7 stemden, alsmede de heer Jongstra.

In deze zitting zijn ingekomen: 1°. een wets-ontwerp tot regeling van het koloniaal batig slot over 1851; 2°. het eindverslag wegens het voorstel van wijzigingen in het Reglement voor de openbaarmaking van het verhandelde in de beide Kamers der Staten-Generaal.

De dag der beraadslaging over dit laatste voorstel zal nader worden bepaald.

Morgen zal de Kamer de wetsvoordragt tot regeling der verpligting van de provincien om behoeftige gemeenten te hulp te komen in behandeling nemen, aan te vangen des voormiddags ten elf ure.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Maart. De Fransche minister van oorlog graaf Saint Arnaud is tot herstelling zijner gezondheid naar de Hyères eilanden. De minister van Marine Ducos is *ad interim* met zijn departement belast. Ingeval de gezondheid van den graaf niet verbetert, zal de regering moeten overgaan tot de benoemaking van een nieuwen oorlogsminister. Men noemt den generaal Canrobert als het meest bij den Keizer in aanmerking komende.

MADRID, 6 Maart. De parlementaire oppositie van Spanje, heeft zich thans naar 't schijnt, in den senaat genesteld, ten einde zoo veel doenlijk den gang der regering te bemoeijelijken. In de zitting van den 4 Maart is er een zeer hevige diskussie geweest over een verzoek van den maarschalk Narvaez, om te regt te staan voor zijn pairs. Eerst is men over het reglement slaags geraakt, daarna heeft de heer Pena-Aguayo, ondersteund door vier andere leden, voorgesteld de mededeeling in handen eener kommissie te geven.

Een telegrafische depèche uit Madrid van den 5 dezer houdt in; dat dit voorstel, bestreden door het ministerie, niet door den Senaat in overweging is genomen, 't geen gelijk kan worden gesteld met een votum van vertrouwen aan het ministerie.

— Wat de maarschalk Narvaez aangaat, deze is niet — gelijk vroeger is gemeld — te Parijs aangekomen, besloten om de zending naar Weenen te volbrengen, die hem was opgedragen door het Spaansche bewind. Er wordt ten stelligste verzekerd, dat de maarschalk zich steeds te Mont-de-Marsan ophoudt, in afwachting der beslissing van den Senaat.

ENGELAND.

LONDEN, 9 Maart. Lord John Russell heeft aangekondigd, dat hij den 18 dezer maand zal voorstellen, dat het Huis, uithoofde van de feestdagen, zou uiteengaan tot 4 April.

— In het Hoogerhuis heeft Lord Clancarty gevraagd naar de resultaten, die de gemengde scholen in Ierland opleveren; hij meende dat zo ongunstig waren, en schreef zulks toe aan den tegenstand der R. K. Geestelijkheid. Hij verlangde ook, dat van regeringswege dienaangaande de bewijzen zouden overgelegd worden. Lord Aberdeen heeft geantwoord, dat inderdaad de invoering der gemengde scholen onvruchtbaar was gebleven voor Ierland, maar dat zulks voornamelijk was toe te schrijven aan de aldaar gevestigde hoofden der Anglikaansche Kerk.

— Op den spoorweg nabij Manchester had Dingsdag morgen een verschrikkelijk ongeluk plaats. Terwijl namelijk een lokomotief uit de loods zou worden gehaald, om voor een trein geplaatst te worden, barstte eensklaps de ketel met een slag, die mijlen ver werd gehoord, het gebouw vernielde en van de aanwezige arbeiders vier op de plek doodde en een twaalftal ernstig kwetste.

— De *Times* behelst een zeer merkwaardig artikel, betreffende de staatkundige uitgewekenen te Londen. Daarin wordt beweerd, dat zij aldaar te Londen [illegible] welke ten minste den schijn van [illegible] getoond, dat zij er nimmer met eenig goed gevolg een komplot kunnen smeden. Het geheele artikel draagt overigens alle kenmerken van een diepe verachting jegens de uitgewekenen. Het behelst nog eenige inlichtingen aangaande het tijdstip van Mazzini's vertrek uit Engeland, toen hij den opstand te Milaan moest gaan voorbereiden, en rigt de volgende woorden tot de policiebeambten van het Vasteland: »Mazzini is thans niet in Engeland; hij is in uw midden. Gij zijt bekwaam en vlug in het opsporen van de schuldigen, zegt men; welnu, tracht Mazzini te ontdekken, voorzeker zal Engeland het u niet beletten!"

DUITSCHLAND.

KEULEN, 10 Maart. Ettelijke zwitsersche dagbladen hebben berigt, dat de Bondsraad, ten gevolge van het met Oostenrijk gerezen geschil, besloten heeft 25,000 man op de been te brengen, om ze in de kantons op de oostenrijksche grenzen zaam te trekken; dit berigt is echter onwaar, daar tot zulk een maatregel, hoezeer het volk dien gaarne zou zien, het besluit nog niet is genomen. De bijeenroeping van den bondsraad hangt af van den inhoud van het antwoord uit Weenen.

— Betreffende het plan der groote Mogendheden om zich tot Engeland te wenden, ten aanzien der staatkundige uitgewekenen, leest men in het *Frankforter Journal*:

»Ofschoon Lord Palmerston officieel heeft verzekerd dat er van de zijde der vreemde mogendheden bij Engeland niets was ingekomen om maatregelen te vragen ter beteugeling van de staatkundige uitgewekenen, die uit Londen het Vasteland beroeren; — zoo volgt hier uit niet dat zulk een aanvraag niet zal gedaan worden. Zeer waarschijnlijk zal ze dan plaats hebben, zoodra men de bewijzen kan overleggen dat inderdaad door deze partijhoofden de rust van het Vasteland is verstoord. Het is waar dat het proces van Achilli tegen Dr. Newman heeft bewezen dat de ontegenzeggelijkste bewijzen zelfs niet altoos van zoodanig gewigt zijn, dat zij de Engelsche gezworenen kunnen overtuigen. Doch men heeft hier geen bewijsstukken over te leggen voor gezworenen, maar men heeft alleen te overtuigen den Engelschen Minister van Buitenlandsche Zaken, en door hem het geheele ministerie."

— De bondsraad heeft 3 staatkundige uitgewekenen wegens het verspreiden van Mazzini's proklamatie, aan de regtbank hebben overgeleverd.

Van de Fransche zijde zijn nog geene buitengewone militaire maatregelen aan de Zwitsersche grenzen genomen.

BERLIJN, 10 Maart. De belasting op het inkomen zal in het loopend jaar 300,000 thaler minder bedragen, dan in het vorige naar den maatstaf van het cijfer der werkelijke ontvangst te dier zake van het tweede halfjaar 1851 en de begrooting 1852 ware te verwachten. Het geheele bedrag dier belasting is 2,200,000 thaler.

— De opbrengst der belasting van de beetwortelsuiker is voor dit jaar, even als in het vorige, geraamd op 1,130,000 thlr.

WEENEN, 8 Maart. De bijdragen voor den bouw der Kerk bedragen reeds 288,394 fl.

— Gisteren avond werd de heer von Bruck alhier verwacht. Meer dan vroeger spreekt men thans van zijne benoeming tot minister van Koophandel.

— Men meent thans dat baron v. Bruck in de plaats van den heer Baumgärtner tot minister van financien en koophandel zal worden benoemd.

ITALIE.

Berigten uit Toskane vermelden dat de politie aldaar op hoog bevel, een Engelsch officier van Corfu komende, heeft doen verwijderen, omdat hij verdacht stond van te Florence een komité te willen organiseren ter verdere uitbreiding der Revolutie.

De *Courier Mercantile* van 4 Maart, deelt mede dat de Lombardijsche uitgewekenen, wier goederen in beslag zijn genomen, bij de regering van Piemont de bescherming hebben gevraagd, welke men verschuldigd is aan mannen, die wettig uitgeweken en genaturaliseerd zijn. Men zegt dat het Sardinisch ministerie besloten heeft vertoogen in te dienen bij het Weener hof.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 11 Maart.

BEVALLEN (8 Maart): M. C. Saltet, geb. Brunier, Z. — (9 Maart): L. M. Ferminet, D. — (10 Maart): S. A. E. Wuyster, D.

OVERLEDEN (7 Maart): G. W. von Schmit von Hattenstein, 72 j.

HANDELSBERIGTEN.

[illegible]

Tarwe tot iets lagere prijzen aan kons. verkocht: 130 ℔ b. Pools. *f* 330; 130 ℔ mindere dito *f* 320; 130 ℔ o. Norder *f* 270; 128 ℔ o. Rijn *f* 280; 134 ℔ Kubanka *f* 265; 122 ℔ j. Vriess. *f* 235; 127 ℔ o. Noordholl. *f* 300.

Rogge tot vorige prijzen met veel handel aan konsumptie en Binnenl. verzending: 123 ℔ Taganrog *f* 190; 123 ℔ Odessa *f* 190; 120 ℔ Berdiansky *f* 182, 117, 118; 119 ℔ n. Archangel *f* 180, 182, 184; 113 ℔ o. Gedroogde *f* 169; 117 ℔ o. Archangel *f* 177.

Garst prijshoudend; 111 ℔ j. Deens. *f* 168.

Haver zonder handel.

Boekweit in een doen: 120 ℔ Holst. *f* 220.

Op 9 vaten Olie dadelijk 56; in Oct. 58½ £. *Raapolie* op 6/w. *f* 34¼; Vliegend *f* 33¾; 1° Mei ek. *f* 32¼, ½; Sept. *f* 33¾, ⅞; Oct. 34; Nov. *f* 34, ⅛; Dec. *f* 34¼. *Lijnolie* op 6/w. *f* 30¾; Vliegend *f* 29¾; *Hennepolie* op 6/w. *f* 39; Vliegend *f* 38.

ROTTERDAM, 10 Maart. Tarwe. 164/2 ℔ nieuwe Boogl. Kleefsche *f* 320. — Lijnzaad. 109 ℔ Egyptisch *f* 300.

SCHIEDAM, 10 Maart. Moutwijn *f* 15,50; Jenever *f* 19; Amst. Proef *f* 20,75, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

DELFT, 10 Maart. Boter eerste kwaliteit *f* 48; tweede dito *f* 44 a 46.

ANTWERPEN, 10 Maart. *Koffij.* Er zijn gedaan 600 b. Brazil.

Krenten. Er zijn gedaan 16,000 k. ord. Morea.

Honig. Voor konsumptie is gekocht 20 fust Havana.

Peper. Er zijn gedaan 30 b. Sumatra tot 26½ c. p. ½ k.

LONDEN, 9 Maart. *Ruwe Suiker.* Ferm met veel vraag, 420 v. zijn gedaan tot volle prijzen. *Vreemde.* Zeilende ladingen gezocht tot ferme prijzen, maar niet aangeboden. In veiling golden 950 k. Havana 34 s. 6 d. a 38 s. 6 d. *Geraffineerd* brengt volle prijzen op.

Koffij. Native Ceylan onveranderd. Plantage zeer gevraagd tot ferme prijzen.

Peper. Ferm. 602 b. zijn verkocht; Penang tot 3¾ a 3½; Cochin 3¾; Batavia 3¾ d.

TRIEST, 5 Maart. *Koffij.* De gunstige stand op de beurzen van Holland, Belgie en Hamburg houdt de prijzen ferm. Er zijn gedaan in den loop der week 6050 b. Rio tot *f* 24 a 28; 1028 b. dito gewasschen tot *f* 34.

Vruchten. Van Krenten 1851 zijn gedaan 900 kwintalen tot *f* 23 voor Engeland. Op Zant. is col. 80 geweigerd voor 1851; men eischt col. 90. Van zoete Amandelen zijn gedaan 250 kw. Sicil. en Apul. tot *f* 40 a 41 per kw.

HAMBURG. *Koffij.* Uithoofde van den beperkten voorraad is niet veel gerealiseerd, doch op levering is veel gedaan, als: 3100 b. Brazil. tot 4⅛ en 4¼ sch. 2600 dito zeilend tot 4½ 1500 dito Dom. tot 4 1/16 a 4¼ en 3500 dito zeilend tot 4⅛ sch.

Suiker. Ruwe stil. Er zijn slechts gedaan 400 v. bruin en geel Havana tot ferme prijzen.

Huiden. Er is gedaan eene lading zeilennde van 42.000 Buenos Ayres tot rijzende prijzen.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fondsen	pCt.	10 MAART 4½ u. gebl.	11 MAART 4 u.			gebl.
NEDERL. Werkel. Sch. à 2½ pCt.		65 9/16	65 9/16	a	65⅝	65⅝
Dito Dito	3	77 11/16	77⅝	·	77 13/16	77¾
Dito Dito	4	96 7/16	96 7/16	·	96½	96⅝
O. I. Leening 1844	4	96 5/16				
Amortis. Syndic.	3½	95¼				
Handel-Maatschappij	4½	121¼	121⅜			
Aand. Rijn-Spoorweg						
Aand. Holl. S. M.						
Obligatien						
BELGIE, Obligatien 1844						
Cert. bij de Belg. Bank	2½					
Dito bij Rotsch. en Volksv		53 1/16	53 1/16	·	53⅛	
FRANKRIJK, Obligatien	3	75⅝				
SPANJE Nieuwe	1	24	24	·	24 1/16	24
Dito	3	48	48	·	48 1/16	
Dito Binnenl. à 6/m.		43¼	43 5/16	·	43⅜	43⅜
Coup. Bewijzen		7⅛	7 3/16	·	7⅛	
Amortisable Schuld		5 11/16				
PORTUGAL te Londen	5	41 [illegible]				
Dito Dito	4	38 15/16	38⅞			
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108½	108½			
Dito Dito 1828 en 1829		107⅛				
Cert. bij d°. 1831 en 1833						
Dito	4½	102¼				
Dito bij *Hope*	4					
Dito bij *Stieglitz en C°.*		92 7/16	92¾			
Dito bij id. 5de Serie	4					
Cert. te Hamburg	5					
Inschrijving in Assignat.	6					
Cert. van dito						
POLEN, Certifikaten	4		87¼			
Dito Aand. à fl. 500						
Dito met Lot. à 300						
AMERIKA, Bank-Actien		[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]
PRUISSEN, Aand. met Lot. fl. 50						
OOSTENRIJK, Metalliek.	5	81⅛	[illegible]	à	[illegible]	
Dito 1847	2½	42 7/16	[illegible]			
Dito 1851	2½	42 15/16	42 1/16		42⅛	
Dito 1849	5	93⅛	93¾	·	93⅛	
Ween. Bank bij *Gollen C°.*						
Dito	4					
Letter B	5	93 5/16	93¾	·	93⅜	
Aand. met Loting fl. 500						
Nieuwe dito 230		390				
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5	98⅛				
BRAZILIE te Londen 1824	5	100½				
Dito Leening 1843	5	100½				
Dito £ 200						
PERU	5½	[illegible]			[illegible]	25 11/16
MEXICO Nieuwe		[illegible]				
VENEZUELA £ 100		[illegible]				
[illegible]		11¼	11⅞	·	12	
[illegible]		4½				

Philad. bij Hope en C°. 5 pCt. 87, 89 L. N.; Venez. uitgetelde 16½; Grieken 5 pCt. 6¾, 7⅛.

Hollandsche fondsen bleven een zweem beter. In Buitenl. effekten was de handel over het geheel vrij levendig en bleven Oostenrijksche meer gewild. Spaansche en de overige onverand vast, alleenlijk 5 pCt. Grieken blijven ½ a ⅛ lager door winstrealisatie.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56½	Livorno	2/m.	*f* 38¼
„	zigt	„ 56¾	Napels	„	„ [illegible]
Bordeaux	2/m.	„ 55⅞	Petersburg	„	„ 1,88
„	½/m.	„ 56⅛	Weenen	6/w.	„ 32
Madrid	3/m.	„ 246	Augsburg	„	„ 35⅛
Cadix	„	„ 247	Frankfort	„	„ 99
Sevilla	„	„ 243	Hamburg	2/m.	„ 35⅛
Bilbao	„	„ 244	„	zigt	„ 35 [illegible]
Lissabon	„	„ 41½	Londen	2/m.	„ [illegible]
Porto	„	„ 41½	„	zigt	[illegible]
Genua	2/m.	„ 46¼	Rotterdam		[illegible]

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 10 Maart. Belg. leen. 2½ pc. 56¾, 1840/1842 5 pc. 99; 1848, 99¼; Spanje 1—3 pc. 23⅜; Binnenl. 3 pc. 43⅜; Rom. Leening 1835 —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 85¼.

LONDEN, 9 Maart. Cons. kont. 99⅝ a 99¾; op tijd 99⅝ a 99¾; Braz. 103 a 104; 1829/39 103 a 104; Den. 3 pc. — a —; 5 pc. — a —; Ecuad. 5½ a 5¼; Gren. 22½ a 22¾; Uitgest. 11⅝ a 11⅞; Mexiko Nieuwe 25½ a 25¾; Peru 4½ pc N. 4⅞ a 5⅛ p; Uitgest. 65 a 66; Rusl. 1822 5 pc. 118 a 120; (N.) 4½ pc. 103½ a 104; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. — a —; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23⅞ a 24; 3 pc. 47¾ a 48¼; Coup. cert. 7 a 7¼; Passive — a —; Holl 2½ pc. 66¼ a 66¾; id. 4 pc. 98½ a 99; Venez. 38 a 39; Uitg. 16 a 16½.

BERLIJN, 9 Maart. Schuldbr. 3½ pc. 94; Loten 148¼. Rusl. Stiegl. 4 pc. 97¼; Pools. 4 pc. 92½; Loten fl. 500 91¾; Oost. Met. 5 pc. 88⅛; Amsterdam zigt 142⅛g, id. 2/m. 142¼g.

HAMBURG, 9 Maart. Rusl. Cert. 5 pc 105¼; Oost. Met. 5 pc. 95; Spanje 1—3 pc. 22½; Binnenl. 3 pc. 40¼.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek . . .	*f* 26,97½	a —	Pruissische . . *f*	3 4 1/16	a —
Napelsche . .	- 25,23	,, —	Spaansche . . -	2,46½	,, —
Div. in £St. .	- 11,80	,, —	Hamb. Russ. . -	56⅛	,, —
Eng. Russen .	- 12,12½	,, —	Russ. in Z. R. -	37 7/16	,, —
Fransche	- 56 5/16	,, —	,, Pap. ,, -	10 1/16	,, —
Belgische	- 56 5/16	,, —	Pools. in Fl.	28	,, —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,75	a 9,85
Oude Geraude Dukaten	» 5,53	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,80	» 11,90
» Pistolen	» 9,65	» 9,75
Stukken van 20 Francs	» 9,40	» 9,50

Baren Goud en Specien a *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 11 à 11½ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters . . . . per Stuk	*f* 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,73	» 1,76
Zilver 1000 a 980	*f* —,—	à —,—
» 900 » 700	» 104,50	» 105,—

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEZEILD:

HELVOET, 10 Maart. A. van der Harst, Gouverneur van der Eb, Fernambuck.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

SURINAME, Jacoba Alida, H. van der Laan: 248 vaten Suiker en 19 balen Katoen, Rothuys en Comp.; 40 vaten Suiker, Charbon en Zoon; 15 ps. Hout, Order.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 11 Maart in lading naar:

Keulen	F. Elberts, de Dankbaarheid.
"	J. H. Berntz, Colln N°. 16.
"	F. Peeters, Pompeus.
Weesel	P. J. Balk, Vrouw Rebecca.
Frankf. & Coblentz.	G. J. Andres, Frankfort N°. 9.
Manheim	W. Boumeester, Carolina.
Ludwigh. & Heilb.	Ant. Fritz, Christina.
Urdingen & Ruhrort.	C. Wansing, Vrouw Geertruida.

Rijnhoogte. KEULEN 9 Maart 9 vt. 8½ dm.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 14 Maart, 's avonds ten vijf ure.

N° 1. Een Huis en Erve, Nieuwe Looijerstraat, AA 302.
2. Een dito, naast het voorgaande Perceel, AA 305. } te zamen in slag.
3. Een dito, als voren, AA 303.
4. Een dito, naast het voorgaande Perceel, AA 304. } te zamen in slag.
5. Een dito, Pijlsteeg, I 129.
6. Een dito, als voren, I 131.
7. Een dito, Goudsbloemgracht, QQ 647 en 648.

Voor de Katholieke Gemeente te Saxen-Gotha is bij de Redaktie ontvangen:

Door tusschenkomst van de Gebroeders Verhoeven te 's Bosch . . . . . . *f* 25.00
Bedrag der vorige opgave . . . . . . » 349.01½
Totaal *f* 374.01½

ADVERTENTIEN.

OPENBARE AANBESTEDING.

PASTOOR en GECOMMITTEERDEN der **ST. JOSEPH'S KERK** te *Gouda*, zullen op *Dingsdag den 22e Maart* 1853, des voormiddags ten Elf ure, in *de Gouden Wagen* aldaar, ten overstaan van den Notaris G. J. TEN BRUMMELER, in het openbaar, bij inschrijving en *zonder kosten voor den Aannemer*, aanbesteden:

Het gedeeltelijk afbreken en vervolgens nieuw aanbouwen en belangrijk vergrooten van de genoemde Kerk, met de leverancie van al het daartoe benoodigde en verdere werkzaamheden daartoe betrekkelijk.

Het Bestek en de Voorwaarden, zullen ter lezing liggen: in *de Gouden Wagen, het Herthuis* en *het Schaakbord* te Gouda, in het Koffijhuis *Neerlandsch Wapen* te Rotterdam, in *het Noord-Hollandsche Koffijhuis* en in *het Vosje* op het Rok-in te Amsterdam, in *het Bossche Veerhuis* te 's Gravenhage, in *het Koffijhuis bij Zahn* te Dordrecht, in *den Nieuwen Bak* te Utrecht, in *den Doelen* te Hoorn, in *den Rooden Leeuw* te Alkmaar, en verder in de voornaamste Koffijhuizen op andere plaatsen. Zijnde inmiddels nader onderrigting te bekomen, zoo bij den Wel-Eerwaarden Heer Pastoor aan de genoemde kerk, als ten kantore van den Notaris TEN BRUMMELER te Gouda, alwaar ook bestekken te bekomen zijn, en de teekening acht werkdagen te voren, voormiddag van 9 tot 12 ure, ter inzage zal liggen, terwijl de aanwijzing *in loco* zal worden gedaan, op Maandag den 21e Maart 1853, des voormiddags van 10 tot 1 ure. (2675)

Apothekers Leerling gevraagd.

(2704) **M. H. VAN DER MEER**, Apotheker te Culenborg, vraagt een **LEERLING** van de R. C. Godsdienst.

Roomsch-Catholijke Kerkboeken.

LUTKIE EN CRANENBURG, Boek- en Papierhandelaren en UITGEVERS van R. C. EN ANDERE BOEKWERKEN hebben in de laatste zes maanden hun Boekenfonds zoodanig vermeerderd, dat thans het door hen zelven uitgegeven BOEKENTAL ongeveer twee honderd soorten beloopt, die allen in HOLLANDSCHEN STIJL EN SPELLING en van kerkelijke GOEDKEURING voorzien zijn. Ofschoon zoo als algemeen bekend is, al hunne boeken reeds uiterst laag genoteerd waren, zoo hebben zij, door fabrijkmatige bearbeiding derzelve in alle soorten van Banden, in de laatste maand de prijzen der meeste weder merkelijk verminderd. Zij zijn in al hunne onderstaande MAGAZIJNEN en DÉPÔTS voorhanden, terwijl in hun MAGAZIJN te AMSTERDAM, (*Nieuwendijk*, H, N°. 222,) van de meeste derzelve de Catalogussen op franco aanvragen, gratis te bekomen zijn.

Bij LUTKIE EN CRANENBURG	(Amsterdam, Nieuwendijk.)
» » »	Rotterdam, Hoogstraat.
» » »	's Bosch.
» » »	Dordr., Voorstraat.
» B GEIJER EN COMP.	Leyden, Botermarkt.
» P J. VAN LEEUWEN EN ZOON	's Hage, Spuistraat.
» » » »	Delft, bij de Markt.
» A. GRIJSEELS EN COMP.	Utrecht, bij de Waag.
» GRIJSEELS EN VISSER	Arnhem, Rijnstraat.
» J. P. J. VAN ROOSENDAEL	Alkmaar, op de Munt.
» G. VAN RIJZEN	Haarlem, Schagchelstraat.
» B. VAN KINTS	Gouda, Zevenstraat.

(2694)

(2699) G. B. VAN GOOR te *Gouda*, debiteert met buitengewoon succes:

MARIA HAEZEBROEK.

DE HEDENDAAGSCHE KOOKKUNST,

OF DE WETENSCHAP OM

LEKKER en GOEDKOOP te ETEN en te DRINKEN.

Gevolgd door een aanhangsel, waarin men eene menigte voorschriften vindt, die schier dagelijks in de Huishouding van toepassing zijn en wier deugdelijkheid door de ervaring is gebleken.

DERDE DRUK,

op nieuw nagezien en belangrijk vermeerderd en verbeterd

door

J. P. GROS,

EERSTE KOK VAN WIJLEN Z. M. WILLEM I.

Prijs *f* 1,75; in linnen gebonden *f* 2.

Voor de meer dan gewone bruikbaarheid van dit Keukenboek pleit de totale uitverkoop van twee aanzienlijke oplagen, in minder dan 2 jaren. Behalve eene belangrijke vermeerdering en verbetering der talrijke voorschriften voor gewone en vastendagen, is er nog bijgevoegd eene opgave van TAFELMENUS enz., zoodat wij dit VOLLEDIG KEUKENBOEK durven aanbevelen aan Huismoeders en aan ieder, die belast is met het gereedmaken of aanrigten, zoo wel der eenvoudigste, als der uitgezochtste tafel, zijnde een zekere gids, met welke ook de minstkundige *lekker* en *goedkoop* kan *eten* en *drinken.*

(2705) Bij Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch, komt heden van de pers:

DE TWEEDE VERBETERDE UITGAVE VAN:

KORTE VROEGPREKEN voor alle Zondagen van het Katholieke Kerkjaar van P. PAULS, Deken en Pastoor te Eupen. Prijs . . . , . . 75 Cents.

Behalve bij hunne gewone Correspondenten is dit werkje mede verkrijgbaar bij den Boekhandelaar G. VAN DIJK-DRIESSEN *te* Horst (*in Limburg.*)

En zijn bij hen tevens voorhanden:

ALPH. BALLEYDIER. HISTOIRE des Révolutions de l'impire d'Autriche, années 1848 et 1849, gr. vol. 8°. *f* 1.90
Le R. P. NAMPON S. J. ÉTUDE DE LA DOCTRINE CATHOLIQUE dans le Concile de Trente. Conférences prêchées à Genève, pendant le Jubilé de 1851, 2 vol. 8°, ... *f* 1.90
Le R. P. CH. PASSAGLIA S. J. CONFÉRENCES PRONONCÉES dans l'église du Gesu à Rome, pendant le Carême de 1851, vol. in 18° de 193 pages *f* 0.40
CONTRADICTIONS HISTORIQUES du R. P. AUGUSTIN THEINER, au sujet de la Compagnie de Jesus, vol. in 18°. . . . . *f* 0.75
NOUVEAUX PLANS de prônes, de sermons, de méditations et d'instructions familières, contenant plusieurs sujets pour chaque dimanche de l'année et fêtes fixes et mobiles, par un ancien supérieur de Séminaire, gr. vol. in 12°. . . . . *f* 1 50
MÉLANGES THÉOLOGIQUES tome 1—5 par vol. *f* 2 36
OFFICIA PROPRIA DIOECESIS BUSCODUCENSIS *pro Diurnali* . . . . *f* 0.10
MISSA in Festo Sti ALPHONSI M. DI LIGUORIO. . *f* 0.15
OFFICIUM » » » id. . . . *f* 0.20
DE MAEND MAERT, toegewijd aan den H. Joseph *f* 0.50
DE MAEND APRIL, toegewijd aan de Meditatie op het Lijden van O. H. J. C. . . . . *f* 0.45
DE KATHOLIEKE KINDERVRIEND of nuttige en aangename Verhalen voor de Jeugd . . . . *f* 0.20
(Voor Boekhandelaren en Scholen aan minderen prijs.)

Heden is bij den Uitgever dezer Courant van de pers gekomen:

ECCE HOMO.

Geestelijk Gedicht door J. VAN DEN VONDEL. *f* 0.05
bij 25 stuks . . . . » 0.75

De groote VONDEL schreef dit [illegible] gedicht [illegible] hij met de Predikanten, ter zake hunner doorstrijking van zijn verheven treurspel *Lucifer*, in een heeten strijd gewikkeld was.

Als ook:

HARTEBREKER.

Een Kruislied van J. VAN DEN VONDEL, waarachter:

GEBED AAN JESUS CHRISTUS,

door denzelfden. Te zamen . . . . . . *f* 0.05
bij 25 stuks . . . . » 0.75

Dit gebed schreef VONDEL tijdens zijne betrekking in de Bank van Leening, waar »zijne kunstpen, gewoon verhevene gedachten op papier te brengen, zich verledigen mocht, om de panden, daar men den armen of verlegen lieden geld op schoot, te boek te zetten," in het jaar 1665.

Nog is onlangs bij den Uitgever verschenen:

DE KRUISBERG.

door denzelfden . . . . *f* 0.05
25 stuks . . . » 0.75

Deze gedichten van den Prins der Nederlandsche Dichters worden gedrukt met sierlijke roode opschriften en lijstjes, en zijn geschikt om in een kerkboek gelegd te worden.

Bij den Uitgever dezer Courant zijn nog verkrijgbaar:

LESSEN en EVANGELIEN

GELIJK DEZELVE DOOR HET GANSCHE JAAR ONDER DE HEILIGE DIENST GELEZEN WORDEN.

OP NIEUW VERTAALD
DOOR
M. A. VAN STEENWIJK, Pastoor te Amsterdam.

Verbeterde Uitgave.

Het is bekend, dat in de eerste uitgave van dit werk vele onnaauwkeurigheden waren ingeslopen, welke alle in deze uitgave VERBETERD zijn, zoodat men thans dit werk als een der beste Evangelieboeken kan beschouwen, terwijl het zich ook bijzonder aanbeveelt door duidelijken druk, en versierd is met eenen fraaijen titel in staal gegraveerd.

NB. De prijs van de eerste uitgave was ingenaaid *f* 3.
Deze kost thans *f* 1.80, kunnende dezelve mede in verschillende soorten van banden geleverd worden.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.